

A TIT és az oktatásügy

Előadói konferencia

Tegnap, szerdán délelőtt előadói konferenciát rendezett a TIT pedagógiai és pszichológiai választmánya és a szervezet Csongrád megyei szakosztálya. Az MTA szegedi székházában tartott konferencián Bács, Békés és Csongrád megye, valamint Szeged TIT-előadóként működő pedagógusai vettek részt.

Dr. Agoston György tanár elnök vezette az előadói konferenciát. A konferencia második előadását dr. Putnok Jenő, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense tartotta „A kíváncsiság és figyelem felkeltése az ismeretterjesztő előadásokon” címmel. Pszichológus szemmel, lélektani jelenségek feltárásával mutatott rá olyan pedagógiai kérdésekre, amelyeknek nemcsak az ismeretterjesztő előadásokon van nagy szerepük, hanem az iskolai oktatás valamilyen formájában és területén is.

A konferencián elhangzott értékes előadásokat a résztvevők vitája követte.

Ennek elősegítésében, gyorsításában sokat tehetnek a TIT-szervezetek előadói. Dr. Agoston György röviden összefoglalta, mi teszi szükségessé a közoktatás fejlesztését, majd iskolatípusonként elemezte a fejlődés új útjait és lehetőségeit, bemutatva a terveket.

A konferencián elhangzott értékes előadásokat a résztvevők vitája követte.

Szeged ifjúságának helyzetéről

Fontos döntések várhatók a mai tanácsülésen

Szeged megyei város tanácsa ma, csütörtökön délelőtt ülést tart. A soros témák mellett napirenden szerepel egy igen fontos társadalmi kérdés is — nevezetesen: a szegedi ifjúság helyzete; az ifjúsági törvény végrehajtásának feladatai. Erről a tanács a KISZ Szeged városi bizottságával együttes ülésen tárgyal. A vita és a határozatok alapjául a művelődésügyi és ifjúságpolitikai bizottság alapos körültekintéssel összeállított jelentése és ajánlása szolgál, amely az érdekelt állami és társadalmi szervek közreműködésével készült. Az ajánlások alapján a város ifjúságát érintő fontos határozatok várhatók.

A tanácsülésről szóló előzetes tudósításként az alábbiakban kivonatolva ismertetjük a művelődésügyi és ifjúságpolitikai bizottság helyzetismertető jelentését, holnap számunkban pedig a tanács határozatairól számolunk be.

Ötvenezer fiatal

Az utóbbi években az egész világon az érdeklődés középpontjába kerültek a felnövekvő nemzedékek képzésével, nevelésével kapcsolatos kérdések és az ifjúság egzisztenciális problémái. Hazánkban a párt ifjúságpolitikai irányelvei és az ifjúsági törvény hosszú időre megszabja a társadalmi elvárásokat és feladatokat, így a korábban hozott helyi döntéseket és intézkedéseket, valamint a további tennivalókat is ezek fényében kell vizsgálni.

Szegeden a 30 évnél fiatalabb lakosság száma meghaladja az 50 ezret, s ebből az iskoláskor előtti korosztály létszáma mintegy 8 és fél ezer, a dolgozó fiataloké 18–19 ezer, a különböző iskolákban tanuló diákoké pedig mintegy 25 ezer. Szeged oktatási intézményhálózatát viszonylag fejlett, jóllehet átmenetileg súlyos feszültséget okoz, hogy az új városrészekben csak nagy késéssel épülnek fel az iskolák. Néhány régi épület adottságai már nem felelnek meg a korszerű oktatás követelményeinek! A középiskolai tanulók 54 százaléka szakmai végzettséget nyújtó szakközépiskolába jár, Szegeden jelentősen bővült a szakközépiskolai hálózat. Csúpan a legfiatalabb ipari ágazatokban (vegyipar, olajipar, gumiipar) nincs Szegeden középiskolai fedezete. A szakmunkásképző iskolák fejlesztése azonban messze elmaradt a gyorsan növekvő követelményektől. Sem a tanteremellátás nem kielégítő, sem a szaktanárok létszáma. Erre a témára mind nagyobb figyelmet kell fordítani, hiszen az itt tanuló fiatalok a munkaosztály legfontosabb rétegének, a szakmunkásgárdának az utánpótlását képezik.

Munka és kereset

A 15–30 év közötti korosztályok nagyobb része dolgozó fiatal. Mintegy 15 ezren dolgoznak az iparban, építőiparban, közlekedésben és szolgáltató vállalatoknál. Nagyobb részüket szakmunkás, 20 százalékuk pedig érettségizett. Külön figyelmet érdemel, hogy a könnyűiparban és az élelmiszeriparban dolgozó tízezernyi fiatal meghatározó többsége nő. Szegeden az ifjúsági munkaerő foglalkoztatása évek óta tel-

jes, egyes ipari ágazatokban pedig változatlanul krónikus munkaerőhiánnyal küzdenek. A szegedi ipar évente 3 ezer szakmunkást tudna fogadni, ezzel szemben a beiratkozók létszáma már hosszabb időre 2 ezer alá süllyedt, a következő években pedig alig számolhatunk 1600-nál többre. Tovább bonyolítja a helyzetet, hogy a kiképzett fiatal szakemberek egy része nem tanult szakmájában helyezkedik el. Mindebben szerepe van a munkakörülményeknek és a munkaerőhiány miatt egyes szakmákban adódó nagyobb kereseti lehetőségeknek. Feszültséget okoz az is, hogy a felsőfokú képesítésű nők jelentős része nem tud vagy nem akar vidéki állást elfogadni, így például olyan fontos helyre adódik, hogy Szegeden közel 100 fiatal pedagógus nem gyakorolja hivatását, holott Csongrád megyében is foglalkoztatnák képesítés nélküli pedagógusokat.

Azok a vállalatok, amelyeket jobban sújt a munkaerőhiány, nagyobb gondnal és szeretettel foglalkoznak a pályakezdő fiatalokkal. Beilleszkedésükben komoly szerepet játszik a szocialista brigádmozgalom, hiszen a brigádtalok egyharmada 30 évnél fiatalabb. Az a tapasztalat, hogy a fiatalok a velük való törődés arányában

válnak a munkahelyi kollektívák teljes értékű tagjává. Igen érzékenyen reagálnak a munkahelyi légkör visszasságaira; elvárják, hogy odafigyeljenek munkájukra, és ismerjék el eredményeiket. Egészséges türelmenségüket több megértéssel kellene fogadni.

A dolgozó fiatalok bérezése általában összhangban áll végzett munkájukkal. Bér-

feszültségek inkább csak különböző gazdasági ágazatok és munkakörök között adódnak. A kezdő szakmunkások bére minimálisan 1340–1540 forint, de kiváló egyéni teljesítmény alapján 2300-ig is fölugrik. A középfokú szakmai végzettségűek 1300–2200 forintot keresnek az első három évben, a diplomások pedig 1600–1900 forint kezdő fizetést kapnak.

Aktivitás a közéletben

A szocialista demokrácia kibontakozásával mind több fiatal vesz részt a közéletben. Állampolgári, jogi és politikai ismereteket ugyan nem hoznak magukkal kellő mértékben az iskolából, az ifjúsági szervezetben nagyobb mértékben elsajátítják. Több mint 20 ezer tagja van Szegeden a KISZ-nek, így az ifjúság közösségi élete jórészt saját szervezetében bonyolódik. Sok fiatal képviseli azonban társadalmi, politikai és társadalmi szervezetben. Számauk több mint 3 ezer. A legutóbbi választások során nőtt a fiatalok aránya a pártvezetőségekben és a tanácsban is. Mind több fiatal választanak az üzemi szakszervezeti vezetőségekbe.

A politikai nevelőmunka mellett a KISZ nagy gondot fordít az ifjúsági érdek-

védelemre. Ugyanakkor mégis tapasztalható, hogy a KISZ-szervezetek érdekvédelmi tevékenysége sem az iskolákban, sem a vállalatoknál nem érvényesül még kellőképpen.

A szegedi ifjúság mind nagyobb részt kér és vállal a közéletből, a társadalmi tevékenységből. Így például a KISZ küldötttervezete meghirdette a „Szeged az ifjúságért, az ifjúság Szegedért” mozgalmat; a fiatalok nagy számban bekapcsolódtak a városzerte fölpezsdült társadalmi munkába; több nagy szegedi beruházás is ifjúsági védnökséggel épül. Sokoldalú a KISZ városi bizottsága és a városi tanács együttműködése; termékeny kapcsolatok fejlődtek ki a népfront, a szakszervezet és a KISZ között.

Szociális gondoskodás

Az ifjúság szociális helyzetének javítása és egészségének védelme ugyancsak fontos társadalmi ügy. A szociális támogatás jelentős intézményei a napközi otthonok és a bentlakásos intézetek. Napközi otthon valamennyi általános iskolában működik, de az igényeket teljesen még így sem tudják kielégíteni. Nem is elég otthonosak ezek a napközök. A középiskolások kollégiumi ellátása elmaradt a követelményektől, hiszen a férőhelyek száma tíz év óta nem emelkedett, jóllehet a középiskolások létszáma 50 százalékkal magasabb. Legrosszabb ilyen szempontból a szakmunkástanulók helyzete, hiszen mindössze 9 százalékuk részesül kollégiumi ellátásban. A tanácsi középiskolák és a szakmunkásiskolák fiataljai jórészt bejárók vagy albérletben élnek. Ezért halaszthatatlan a tervezett 306 személyes kollégium megépítése, de egyéb intézkedésekre is sürgősen

szükség van. A felsőfokú intézetek hallgatóinak nagyobb lehetőségük van kollégiumra: 2600-an élvezik ezt az előnyt. Az új építkezések a korábbi zsúfoltságot is csökkentették.

Nagyon lassan halad előre a nevelőotthonok korszerűsítése és avult berendezésük felújítása. Mindezen felül a gyermekintézményekben és kollégiumokban működő konyhákat is korszerűsíteni és szaporítani kell, és nagyon időszorra az élelmezési nyersanyagnormák megváltoztatása.

Miként az egész társadalomnak, az ifjúságnak is egyik legszorítóbb gondja a lakásellátás. A házasságkötés és a családalapítás időszakában nehezedik ez rájuk leg súlyosabban, még akkor is, ha érvényesül az az elv, hogy a felépült lakások 20 százalékát fiatal házaspárok kapják. Ehhez a hátrányhoz társul még a gyermekintézmények — bölcsődék és óvodák — hiánya, illetve zsúfoltság.

A művelődés és a szórakozás

Az ifjúság kulturált szórakozásának lehetőségét régóta napirenden vannak Szegeden. Az iskolai szakkörök és sportkörök csak részben nyitnak a problémán, s az a néhány diákkör is, amely működőképes. Mindössze négy középiskola és egy általános iskola rendelkezik klubhelyiséggel. Az egyetemeken és főiskolákon több a klub és már épül a JATE ifjúsági szervezetének klubja is, az igényekhez képest azonban itt is szűkösek a lehetőségek. Az iskolán kívüli művelődésre ugyan megkülönböztetett figyelmet fordítanak a művelődési otthonok, az ottani tárgyi és személyi feltételek azonban nem elégségesek. Növekedett az üzemi ifjúsági klubok száma — ma már 15 működik Szegeden — de további klubok kialakítása időszzerű.

Gyarapítani kell az ifjúsági könyvtárak könyvvállományát; a filmszínházaknak és a Szegedi Nemzeti Színháznak nagyobb gondot kell fordítani az ifjúság műsorigényére; érdemes megvizsgálni; hogy a hangverseny-látogató fiatalok száma miért csökkent mintegy harminc százalékkal az elmúlt esztendőben.

A felsorolt problémák egy részének végleges megoldását az ifjúsági ház megteremtése jelentené. Nem halasztható most már tovább olyan ifjúsági objektum létrehozása, amely a fiatalok kulturális és szórakozási igényeinek sokoldalúbb és színvonalas kielégítésére hivatott. Mielőbb véglegesen dönteni kell olyan ifjúsági park létrehozásáról is, ahol a fiatalok szórakozásának feltételeit biztosíthatjuk.

Nemzetközi építőtábor

Veszprémben hétfőn megnyitották a Felszabadulás úti lakótelep mellett létesített nemzetközi építőtábor. A Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat KISZ-bizottsága és az Eötvös Loránd Tudományegyetem KISZ-szervezete közös kezdeményezésére és felhívására hét országból — a

Szovjetunióból, Lengyelországból, Bulgáriából, az NDK-ból, Jugoszláviából, Vietnamból és Magyarországról — 360 egyetemista érkezett. A táborban a fiatalok Veszprémben a Felszabadulás úti lakótelep és az épülő házgyár területén végeznek majd földmunkákat.

Ács S. Sándor felvétele

ÚTÉPÍTÉS. A Nagykörúton belüli városrész egyik legrosszabb utcája, a Püspök utca kap új köntözt, amely nem kevesebb, mint 800 ezer forintba kerül. Felvételünk az új úttest alapozásának egy mozzanatát ábrázolja. Az aszfaltburkolat július végére készül el.

Fizessen a Gelka

Becsületes munkáért fizetés jár! Ez magától értetődő dolog. Az élet azonban meglepetéssel is szolgál, s ezek közé tartozik ez az eset is: a Gelka elvárja dolgozóitól, hogy pontosan, jól végezzék kötelességüket, ám a munkáért járó fizetéssel nem nagyon siet. Legalábbis ez derült ki a Gelka szegedi kirendeltségétől érkezett panaszos levélből, amelyet D. J. írt alá, kérve szerkesztőségünket: sürgesse meg a késlekedő vállalatot. Öszintén bevallva — a levél állításait kissé hihetetlenkedve olvastuk: „június havi béremet hiányosan és késve kaptam meg,

s gyakran előfordul, hogy a szervizben 2–3 napot is elmarad a fizetésünk. Ebben nincs kivétel szerelő vagy a szervizvezető között. Többször reklamáltunk a Gelka központjánál a késések miatt, eredmény nélkül”.

A tények — minden támaszkodás ellenére — D. J.-t igazolták: Kónya István szervizvezető csak megerősítette: „A fizetéseket viszonylag késve postázzák Budapesten, s bizony jó néhányszor előfordult, hogy a műszerészeknek legfeljebb magyarázattal tudunk segíteni. Remélhetőleg a gond akkor megoldódik, ha Szegeden megkezdte tevékenység-

gét a Csongrád megyei kirendeltség, s önálló kifizetőhelyünk lesz.”

Különösebb érvelést nem igényel a Gelka magatartása, hisz az effajta kötelesség megszegésére nincs magyarázat és mentő körülmény. Mint ahogy az ebből is fizetendő élő emberek sem „fizethetnek” az OTP-nél, a fűszerboltban azzal, hogy majd akkor adom a pénzt, amikor a Gelka a munkabért fizeti.

A Gelkának késlekedés nélkül azon a napon kell kiadni a munkabért, amelyet a törvények előírnak!

Matkó István